

Planowane finansowanie inwestycji w obszarze adaptacji do zmian klimatu w ramach programu FEnIKS/FEPW 2021-2027

Seminarium nt. zmian klimatu w miastach
Program Środowisko Energia i Zmiany Klimatu MF EOG i NMF

Piotr Czarnocki
Radca
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Departament Funduszy Europejskich

Projekt Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (Program FEnIKS 2021-2027)

Program FEnIKS 2021-2027 został przyjęty przez RM w dniu 4 stycznia 2022 r. i

- KE zaakceptowała Program FEnIKS 2021-2027 w dniu 6 października 2022 r.

- Aktualnie trwa przygotowanie uszczegółowienie do Programu FEnIKS, w tym opracowanie ESZOP i kryteriów wyboru projektów,

- Zakładamy, że konkursy zostaną ogłoszone w I półroczu 2023 r.

- Dofinansowanie w formie dotacji, zasadniczo wskaźnik dofinansowania Programu z FS– 85%, przy czym możliwe jest zastosowanie ryczału jak to ma miejsce obecnie lub będzie konieczność wyliczenia wskaźnika dofinansowania na podstawie luki dofinansowania. Z EFRR - od 85%, 70%, 50% - regiony słabiej rozwinięte, przejściowe, lepiej rozwinięte), Zakładamy, że będzie ujednoczona stopa dofinansowania w wysokości 81%

- Maksymalny wskaźnik dofinansowania nawet do 100% dla niektórych rodzajów projektów

Tryb konkursowy lub pozakonkursowy

Projekt Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021
-2027 (Program FEnIKS 2021-2027)

1. Działanie FENX.01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu
2. Działanie FENX.01.03 Gospodarka wodno- ściekowa
3. Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, monitoring środowiska, zapobieganie klęskom i katastrofom

Wysokość alokacji UE (EUR) - w przybliżeniu

- FENX.01.02 - 560 000 000 - I Priorytet (FS)
- FENX.01.03 – 1 050 000 000 – I Priorytet (FS)
- FENX.02.04 - 1 410 000 000 - II Priorytet (EFRR)

Zakres wsparcia w ramach CS 2.5 – Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

- Działanie FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa
- Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia

Działanie FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa – cel i zakres wsparcia

- Wspieranie przedsięwzięć niezbędnych do zrealizowania zobowiązań wynikających z Dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych
  - budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków
  - budowa zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji
- Wsparcie przeznaczone wyłącznie dla aglomeracji o wielkości co najmniej 15 000 RLM, wskazanych w KPOŚK jako niespełniające warunków dyrektywy ściekowej
- W uzasadnionych przypadkach i wyłącznie w ramach realizacji kompleksowych projektów, dopuszczalne jest włączenie do zakresu projektu również innych zadań związanych z gospodarką ściekową (w tym działania związane z infrastrukturą służącą przeróbce i zagospodarowaniu osadów ściekowych (w tym m.in. poprzez energetyczne wykorzystanie biogazu), a także zadań związanych z rozbudową i poprawą jakości systemów zaopatrzenia ludności w wodę. Inwestycje takie mogą mieć charakter jedynie uzupełniający

Powodzie błyskawiczne, podtopienia, zalania – te problemy
zidentyfikowano w 44 miastach w projekcie MPA

Gdańsk: VII 2016 r., Marek Sałatowski

Łódź: V 2018 r.

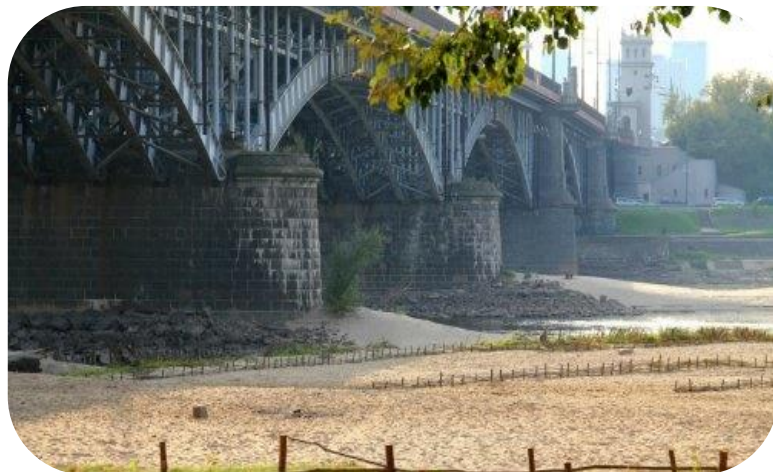

Brzeziny: IV 2015 r.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Miejska wyspa ciepła, susza, uszczelnienie (betonoza) – kolejne problemy zidentyfikowano w ramach MPA

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

MPA rozwiązania – zielona i błękitna infrastruktura, retencja, zatrzymanie i zagospodarowanie wód opadowych

Planowane dofinansowanie w obszarze adaptacji miast do zmian klimatu w ramach programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027” (FEnIKS)

CS. 2.4. Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego- Priorytety: I oraz II

Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu - Wdrożenie planów adaptacji do zmian klimatu dla miast objętych projektem MPA, Warszawy i Koszalina, a także miast średnich zgodnie z delimitacją profesora Przemysława Śleszyńskiego

- Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/zielono-niebieskiej infrastruktury/rozwiązań opartych na przyrodzie
- Rozwój powierzchni pokrytych zielenią w miastach z udziałem rozwiązań z zakresu niebieskiej infrastruktury
- Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu dla miast średnich
- Edukacja w zakresie adaptacji do zmian klimatu.

Planowane dofinansowanie w obszarze adaptacji miast do zmian klimatu w ramach programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027” (FEnIKS)

Zakres wsparcia: adaptacja do zmian klimatu na obszarach miejskich

• zapobieganie podtopieniom i zalaniom oraz ograniczanie skutków tych zjawisk, zwiększenie odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe (ulewy oraz powodzie błyskawiczne), spowolnienie odpływu wód opadowych oraz retencjonowanie wody w zlewniach lokalnych wraz z systemami jej dystrybucji na okres suszy. Projekty takie będą łączone z projektami dotyczącymi zielono-niebieskiej infrastruktury

• zrównoważone systemy gospodarowania wodami opadowymi

• preferowane będzie użycie metod naturalnych lub bazujących na naturalnych (rozwiązania oparte na przyrodzie), w tym wiążących się z zasilaniem wód gruntowych i podziemnych oraz rozwojem zieleni (np. rowy odwadniające, muldy, zbiorniki odparowujące, obsadzone roślinnością stawy sedymentacyjne, obiekty hydrofitowe oczyszczania wód opadowych, ogrody deszczowe, mikromokradła, niecki bioretencyjne i infiltracyjne etc..

• zazielenienie zbiorników wodnych lub ich renaturyzacja w lokalnych zlewniach miejskich;

• budowa, rozbudowa lub remont zbiorników wód opadowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (w tym m.in. urządzenia podczyszczające i instalacje rozprowadzania zebranej wody);

• likwidacja zasklepienia lub uszczelnienia gruntu

Planowane dofinansowanie w obszarze adaptacji miast do zmian klimatu w ramach programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027” (FEnIKS)

Rozwój powierzchni terenów pokrytych zielenią w miastach z udziałem niebieskiej infrastruktury

Wsparte zostaną projekty m.in. w zakresie:

- tworzenia i odnowienia parków i skwerów, w tym parków kieszonkowych;
- tworzenia i odnowienia klinów zieleni, ciągnących się z obrzeży do centrum miast;
- tworzenia i odnowienia pokrytych niską zielenią stref przewietrzania miasta, umiejscowionych w uprzywilejowanych strefach wiatru, jeśli takie występują na obszarze miasta;
- odnawiania zieleni zanikającej i zdegradowanej (zielonej infrastruktury),
- tworzenia i odnowienia zieleni przyulicznej,
- tworzenia ogrodów (społecznych, edukacyjnych, sensorycznych), sadów, zielonych podwórek, zieleńców;
- rewaloryzacji terenów zieleni obejmującej wymianę roślinności na rodzimą i bardziej odporną na istniejące warunki i zmiany klimatu.

Planowane dofinansowanie w obszarze adaptacji miast do zmian klimatu w ramach programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027” (FEnIKS)

Edukacja w zakresie adaptacji do zmian klimatu

Wsparcie inicjatyw związanych z:

- edukacją obywateli,
- zwiększaniem świadomości na temat adaptacji do zmian klimatu,
- lepszego dostępu do wiedzy i danych w zakresie zmian klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych, w tym przyczyn ich występowania, skutków oraz właściwych sposobów postępowania (działania informacyjno-edukacyjne, kampanie itd.). Działanie będzie skierowane do jednostek administracji samorządowej oraz jednostek realizujących cele publiczne.

Wsparcie realizowanych przez szkoły kompleksowych projektów dotyczących podnoszenia świadomości na temat zmian klimatu i adaptacji do nich poprzez wdrażanie działań edukacyjno- informacyjnych równoległe z powiązanymi działaniami adaptacyjnymi, obejmującymi inwestycje w zakresie m.in. zielono-niebieskiej infrastruktury.

Wsparcie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027
w obszarze adaptacji do zmian klimatu

**Program Fundusze
Europejskie dla Polski
Wschodniej 2021-2027 (FEPW)**

**6 października 2022 r.
zatwierdzony przez KE**

**W ramach CS 2.4 – działanie:
FEPW.02.02. Adaptacja do
zmian klimatu**

**Alokacja – EFRR - 255 000 000
EUR**

Wsparcie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027
w obszarze adaptacji do zmian klimatu

CS 2.4. FEPW

- W obszarze adaptacji do zmian klimatu – wsparcie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, regionalnych ośrodków wzrostu.
- Opracowanie i wdrożenie planów adaptacji do zmian klimatu
- Zrównoważone, adaptacyjne do zmian klimatu systemy gospodarowania wodami opadowymi w miastach, w tym z udziałem ZNI oraz NbS.
- finansowanie zieleni oraz zielono-niebieskiej infrastruktury na terenach miejskich, w tym w powiązaniu z projektami dotyczącymi zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi (konieczny komponent wodny oraz NbS).
- Edukacja

Wsparcie w ramach programów FEniKS oraz FEPW w obszarze adaptacji do zmian klimatu

Wskazówki odnośnie do przygotowania przedsięwzięć/ jakie projekt będą premiowane?

- Gotowość projektu do realizacji, w tym decyzje środowiskowe, jeżeli wymagane, pozwolenia na budowę, zgłoszenia etc.
- Inwentaryzacja
- Dokumentacja przetargowa, PFU
- Bilans wód opadowych, lokalizacja miejsc podtopień, w tym np. w wyniku modelowania
- Projekty kompleksowe
- Hierarchia oraz kierunki gospodarowania wodami

Mała retencja w miejscu opadu -> system kanalizacji otwartej (lub wyjątkowo zamkniętej) -> urządzenia wodne -> retencja zbiornikowa preferencyjnie z infiltracją i udziałem zieleni -> w ostateczności odprowadzenia nadmiaru wód do odbiornika

- Minimalne parametry dot. udziału zieleni.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Piotr Czarnocki
Radca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Departament Funduszy Europejskich

